

IMA-KATEKÉZIS 2023-2026

FELKÉSZÜLÉS A VÁCI EGYHÁZMEGYE EZERÉVES JUBILEUMÁRA

I. év: SZEMÉLYES HITEM, MEGTÉRÉSEM

IGEI ALAPVETÉS: 2PÉT1,3-11

„Mindazokat a javakat, amelyek az élethez és az istenfélelemhez szükségesek, az isteni hatalom ajándékozta nekünk azért, hogy **megismertük őt**, aki minket saját dicsőségével és erejével **meghívott**. Ezek által nekünk ajándékozta az értékes és rendkívül **nagy ígéreteket**, hogy általuk **részeseivé legyetek az isteni természetnek**, és **megmeneküljete a világban uralkodó vágyak okozta romlottságtól**. Fordítsátok tehát minden gondotokat arra, hogy hitetekkel szolgáljátok az **erényt**, az erénnyel a **tudományt**, a tudománnyal a **mértékletességet**, a mértékletességgel a **béketúrést**, a béketúréssal az **istenfélelmet**, az istenfélelemmel a **testvérek iránti jóindulatot**, a testvérek iránti jóindulattal pedig a **szeretetet**. Mert ha ezek megvannak, és bőven vannak meg bennetek, **nem lesztek tétlenek, sem meddő** a mi Urunk Jézus Krisztus megismerésében. Akiben viszont nincsenek meg ezek, az vak és rövidlátó, s megfélekedett a régi bűneiből való megtisztulásáról. Ezért annál inkább legyetek rajta, testvérek, hogy biztossá tegyétek hivatásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszitek, soha nem fogtok elbotlani. Így ugyanis **tágas bejárat nyílik nektek a mi Urunk és üdvözítő Jézus Krisztusunk örök országába.**”

AZ ELSŐ ÉV TÉMÁJÁNAK RÉSZLETES FELDOLGOZÁSA

- 1. Marton Zsolt:** Megtérés, isteni természet
- 2. Görbe József:** Az imádság
- 3. Gáspár István:** Istenismeret, szentháromságos szeretet
- 4. dr. Kovács Lajos:** Jó hívőnek lenni– Kapcsolat Istennel
- 5. dr. Fejérdy Áron:** Isten szeretetének elsődlegessége

1. MEGTÉRÉS, ISTENI TERMÉSZET

Marton Zsolt váci püspök

Kedves Testvéreim a Váci Egyházmegyében!

A **legelső tanítást**, útmutatást és buzdítást **én adom**, mint **az egyházmegye főpásztora**, Krisztus megbízásából az evangelizáció, a Benne való megújulás első felelőse. Én is kérem a kedves testvérek imáit!

Idei katekézisünk alaptémáit, amely a megtérésre, megújulásra, istenismeretre, erényes tettekre hívnak **Péter apostol második leveléből** vettük, amelynek idevonatkozó szakasza így szól:

„³Isteni ereje az Isten szerinti jámbor élethez mindent megadott nekünk: megismertük azt, aki saját dicsőségével és erejével meghívott minket.⁴Értékes és nagy ígéreteket kaptunk, hogy általuk részeseivé legyetek az isteni természetnek, és megmeneküljete a romlottságtól, amely a világban uralkodik a bűnös kívánság következtében.⁵Éppen ezért minden igyekezetetekkel legyetek rajta, hogy hitetek megteremje az erényt, az erény a tudást,⁶a tudás az önuralmat, az önuralom a jóban való kitartást, a jóban való kitartás a vallásos érzületet,⁷a vallásos érzület a testvériességet, a testvériesség pedig a szeretetet.⁸Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem marad Urunkra, Jézus Krisztusra vonatkozó ismeretek hatástalan és meddő.⁹Az, akiben ezek nincsenek meg, vak és rövidlátó, mert megfélekedezett róla, hogy régi bűneitől megtisztuljon.¹⁰Testvérek, ezért még inkább törekedjete rá, hogy hivatásokat és kiválasztottságokat tetteitekkel megpecsételjete, mert ha ezt megteszite, nem botoltok el soha.¹¹Így lesz ugyanis könnyű számotokra a bemenetel Urunknak és Megváltónknak, Jézus Krisztusnak örök országába.” (2Pét 1,3-11)

Ebben a **legeleső katekézisben** az első két igeversről szeretnék beszélni, amelyek így hangzanak:

„³**Isteni ereje** az Isten szerinti jámbor élethez **mindent megadott nekünk**: megismertük azt, aki saját dicsőségével és erejével **meghívott minket**.⁴**Értékes és nagy ígéreteket** kaptunk, hogy általuk **részeseivé** legyetek az **isteni természetnek**,

és **megmeneküljétek a romlottságtól**, amely a világban uralkodik a **bűnös kívánság** következtében.” (2Pét 1,3-4)

„³**Isteni ereje** az Isten szerinti jámbor élethez **mindent megadott** nekünk: megismertük azt, aki saját dicsőségével és erejével **meghívott minket.**” (2 Pét 1,3)

Péter második levele hitvédelmi céllal íródott: világossá kellett tenni az első keresztények számára a hit tartalmát, és meg kellett erősíteni azt. A hitismeretekben az első helyen van Isten ismerete: az emberré lett Isten, **Jézus Krisztus igaz ismerete**. Jézus Krisztusban Isten kimondta önmagát, megismertette önmagát. Az evangélium szerinti, krisztusi, vallásos (régii kifejezéssel: jámbor) élethez Jézusnak, mint a Második Isteni Személynek, és értünk önfeláldozó Embernek (Ember Fiának), Istenembernek az elfogadása szükséges. El kell fogadni Őt, mint Messiást, Megváltót, Szabadítót – szemben azokkal, akik ezt tagadták. Az első keresztények életének első nagy lelki-szellemi kihívása az ún. **gnosztikus vallási irányzat** és **ideológia** volt. Az ógörög gnózis szó ismeretet, tudást jelent. Eszerint az embernek Istentől titkos ismereteket, tudást kell megszereznie misztikus, titokzatos beavatás által. Ezeknek az ismeretnek a birtokában fog az ember üdvözülni, bejutni a mennyországba, független attól, hogy ki-milyen erkölcsi életet él, hogyan bánik a maga vagy mások testével, miként kezeli az anyagi javakat. A gnosztikusok szerint az anyag teljesen független a szellemtől, nincsenek hatással egymásra. Sőt, az anyag rossz, bűnös dolog, amit vagy sanyargatni kell, vagy mértéktelen tivornyákkal és paráznasággal kell tönkre tenni. Ez az ideológia roppant népszerű és csábító volt a korai kereszténység idejében.

Ezzel szemben fogalmazza meg a **Péter levél** az igazságot. Az üdvösséghez nem valamiféle titkos tudásra van szükség, amely független az ember erkölcsi életétől, hanem Jézus Krisztus adja az üdvösséget. A megváltáshoz és a mennyországba való bejutáshoz az Ő igaz ismeretére és az evangélium szerinti életre van szükség. Azaz, a Megváltó **Krisztus istenségébe vetett hit** következménye: az **evangélium erkölcsi rendje szerinti élet**. A kettő egymástól elválaszthatatlan.

Ez az igevers nekünk, mai keresztényeknek is szól. Olyan korban élünk, amely újfajta gnózist, hamis ismeretet kínál nekünk. „Élvezz, fogyassz, birtokolj!”; „Egy életünk van!”; „Nekem jár, mert megérdemlem!”; „Jöjjön el az én országom!” – mintha ilyen, vagy ehhez hasonló jelszavakat mondana nekünk a fogyasztói világ. Ezzel azt **sugallva**, hogy nincs Isten, nincs mennyország, nincs örökélet. **Egyedül az ember van, aki mindent meg tud valósítani**. Ez a gyakorlati materializmuson (anyagelvűségen) alapuló ideológia hamis, gőgös és végtelen önzés árad belőle. (Amikor Szent II. János Pál pápa 1991-ben Magyarországon járt, egyik beszédében arra figyelmeztetett bennünket, magyarokat – akik éppen akkor voltunk túl a szocialista-pártállami rendszeren -, hogy az elméleti materializmus után nehogy beleessünk a gyakorlati anyagelvűség csapdájába. ...és íme, sajnos sokan benne vagyunk!)

Ránk, mai keresztényekre is vonatkozik, hogy csakis a Jézus Krisztusba, mint egyedüli Megváltóba vetett hit, és az evangéliumi élet tesz boldoggá és vezet el bennünket az örök életre. Mireánk is igaz, hogy Isten a „jámbor élethez **mindent megadott** nekünk”: az egyházban, amiben élünk, szilárd hitet kaptunk, és közösséget, amiben ezt a hitet életté válthatjuk. Most, kik-ki kérdezze meg magától: **Hiszek-e abban, amit az egyházam tanít?** (Magyarországon sok megkeresztelt ember nem fogadja el az Egyház tanítását!) **Életté akarom-e váltani az Egyház Jézus Krisztustól kapott tanítását? Élő közösség-e számomra a plébániám?** Mit teszek érte, hogy az legyen?

Jézus Krisztus „saját dicsőségével és erejével **meghívott minket.**” Mire? - **a MEGTÉRÉSRE. Jézus ezzel kezdte működését:** „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.” (Mk 1,15)

Kedves Testvérek! Minden ezzel kezdődik: személyes életünk Isten felé fordításával. A **megtérés** (görög: metanoia; arám: súb) megfordulást, megfordítást jelent. A megtérés azt jelenti, hogy Isten olyan mélyen megérintette az életemet, hogy **elhatározást teszek: ezentúl teljesen evangéliumi módon akarom élni az életemet.** Lehet, hogy egy szentmisén, zárandoklaton, ifjúsági találkozón, szegényekkel való találkozásban vagy személyes imádságban tapasztaltam meg ezt. Lehet, hogy valaki azt mondja: ő belenőtt a vallásosságba, nem volt rendkívüli istenélménye, természetes, hogy a hite átjárja az életét. A lényeg: így vagy úgy, de az **evangéliumnak kell meghatároznia az életünk minden pillanatát.** A megtérés ennek az elhatározását jelenti. Ezt az elhatározásunkat, ha egyszer megtettük, **naponta meg kell újítanunk.** Ezt nevezzük mindennapi megtérésnek. Kérjük az Urat, hogy a szívünket, az értelmünket, az akaratunkat, a kapcsolatainkat újítsa meg! Ez sokszor nem könnyű, mert azt jelenti, hogy a személyiségünk megújítását kérjük tőle. Ekkor mi is úgy járhatunk, mint az a kisbaba, akit fürdetni visz az édesanyja, ezért mindent kivesz a kezéből. A kisbaba szinte mindent odaad, egyet kivéve: egy un. gumicicát, ahhoz ragaszkodik. Nekünk is van „gumicicánk”, talán nem is egy, azaz olyan ragaszkodásunk, amit nem akarunk átadni Istennek. Féltjük Tőle önmagunkat, a szabadságunkat. A **megtérés** azt jelenti, hogy **személyiségünk minden szegletét átadjuk neki:** az ízlésünket, a politikai nézeteinket, a szenvedélyeinket, az érzelmeinket, mindent. Nem azért, hogy ezeket elvegye és megsemmisítse. **Jézus** nem fogja kicserélni a személyiségünket, hanem – ha engedjük, hogy formáljon bennünket –, akkor **megnemesíti a személyiségünket, és alkalmassá tesz az evangélium szerinti életre és a tanúságtételre.** Első lépésben erre a megújulásra hív bennünket a mi Urunk és Istenünk, Jézus Krisztus.

⁴**Értékes és nagy ígéretek**et kaptunk, hogy általuk **részeseivé** legyetek az **isteni természetnek,** és **megmeneküljete**k a **romlottságtól,** amely a világban uralkodik a **bűnös kívánság** következtében.” (2Pét 1,3-4)

Isten legnagyobb ígérete, amelyet századokon át készített elő, prófétai jóvendölésekben szólt róla: maga Jézus Krisztus, az emberré lett Isten. Jézus megismertette önmagát, és ma is megismerteti. Ha a **Szentírást** az Egyház értelmezésében, hittel olvassuk, akkor abban Krisztus föltárja önmagát. Az egyik ókori egyháztudós szentünk, egyházatya, a bibliatudós **Szent Jeromos** azt mondta: aki a Szentírást nem ismeri, Krisztust sem ismeri. Kérdezzük meg magunktól: ismerjük-e a Szentírást, egyáltalán olvassuk-e a Bibliát? Odafigyelünk-e a szentmise olvasmányaira, amelyekben a nagy ígéretek – Ábrahámtól Krisztusig – elhangzanak? Tanuljuk meg imádkozva olvasni a Szentírást, és akkor Krisztushoz is közelebb kerülünk!

Azt az ígéretet kaptuk, hogy akik Krisztust megismerik, azok megszabadulnak a haláltól és a romlandóságtól: „...hogya mulandóság szolgálai állapotából majd felszabadul az Isten fiainak dicsőséges szabadságára.” (Róma 8,21) Továbbá, megszabadulunk attól, hogy az érzékiség és az anyagiasság rabjaivá váljuk. Mit jelentek a fenti szavak: nem fogunk meghalni, és soha nem lesz problémánk bűnös testi vágyakkal és csábító anyagi dolgokkal? Nem, nem ezt jelentik ezek a szavak. Hanem azt, hogy ha véget ér a földi pályafutásunk, az életünknek nem lesz vége. Nem pontot kell tennünk az életünk végére, hanem kettőspontot. Ha Jézus Krisztusba vetett hittel élünk, akkor a halálunk után Őt színről-színre látjuk. Még ha át is kell mennünk a halál kapuján – amitől félünk -, de ezután beteljesül az életünk. (Nemes Ödön SJ atya tanította, hogy amióta megtért, azóta számára a halál nem félelmetes. Így mondta: „Számomra a halál jóbarát, aki oda visz, ahová menni szeretnék.”)

„...hogya általuk **RÉSZESÉVÉ** legyetek az **ISTENI TERMÉSZETNEK**...”

Mit jelent az isteni természet részesévé lenni? Jelenlegi, földi életünkben birtokoljuk a biológiai életünket (biosz) testünk táplálására és szellemi képességeink biztosítására; és van egy természetfölötti életünk (dzoé), amit a **kereszttségben** kaptunk.... Isten ígéreteinek a megvalósulása a hívő ember életében az Ővele való közösséget hozza létre. Az Istennel való közösségnek elengedhetetlen feltétele a bűntől való elfordulás.

„...és **MEGMENEKÜLJÜNK A ROMLOTTSÁGTÓL**, amely a világban uralkodik a **bűnös vágy** következtében.”

A mai ember nem szereti ezt a szót hallani: bűn. Vannak, akik számára úgy tűnik, mintha az egyház találta volna ki azért, hogy korlátozza az ember szabadságát, és megakadályozza, abban, hogy boldog legyen. Egyáltalán nem erről van szó. A **bűn** azt jelenti: a jónak a hiánya, rossz, rombolás, pusztítás. Aki bűnt követ el, Isten teremtett szépségét rombolja: a másik embert vagy önmagát; a közösséget; lelki-szellemi kincseket; vagy a természetet, anyagi értékeket. A bűn azért rossz, mert rövidebb vagy hosszabb távon pusztít. A végeeredmény pedig nem az örök boldogság, hanem az örök boldogtalanság: kárhozat. A bűn zsoldja a hálál – mondja Szent Pál (Róm 6,23). Természetesen egyikünk sem akar bűnt elkövetni, mégis megtörténik,

mert emberi természetünk része a bűnre, a rosszra való hajlam. Könnyebben hajlunk a rosszra, mint a jóra. Ez az un. áteredő bűn következménye, amelyet úgy hordozunk a személyiségünkben, mint a számítógép egy vírust. Márpedig vírusos programmal nem lehet jó dolgokat létrehozni. Szükség van vírusirtóra. A mi rosszra hajló emberi természetünk „vírusirtója” Jézus Krisztus, aki meg akar szabadítani bennünket a rossztól, meg akar tanítani minket a boldog életre itt a földön, és el akar vezetni az örök életre. Ha Jézusban Krisztusban, az Ő szabadító erejében hiszünk, ez nem azt jelenti, hogy többé nem jelentkezik bennünk a rosszra való hajlam, nem lesznek bűnös vágyaink, hanem azt jelenti, hogy Ő segít bennünket ezekkel szembe szállni. (A bűnt ahhoz tudom hasonlítani, mint amikor a tonik üdítőt kóstolunk: az első korty édes, de amikor leér a gyomrukba, már keserűnek érezzük. Ilyen megtévesztő a bűn is. Csábító és megtévesztő, de romlásba visz.) Jézus Krisztus kegyelmével, segítségével vagyunk képesek legyőzni a bűnt, és a boldog élet útján járni.

Kedves Testvérek!

Minden megújulás a személyes megtéréssel kezdődik, amely elindít a bűnnel való megszabadulás útján, az igazi, boldog élet irányába, amelyet itt, a földön még csak töredékesen birtoklunk, de mivel a keresztség révén részesei vagyunk az isteni természetnek – az Eucharisztia, a Szentírás életté váltása és a többi szentség által -, Krisztus Egyházának közösségében eljutunk az örök életre. Erre a szent kalandra hívom a kedves testvéreket, az alábbi imádsággal:

Uram, ébreszd egyházadat,
és kezd rajtam.
Uram, építsd gyülekezetedet,
és kezd velem.
Uram, békességed örömhírét
juttasd el mindenütt a földön,
és kezd nálam.
Uram, gyűjtsd meg szereteted tüzét
minden szívben,
és kezd bennem.

(Ázsiai keresztyének imádsága nyomán)

FELDOLGOZÁSHOZ JAVASOLT KÉRDÉSEK:

- Mi érintett meg?
- Milyen változásra ösztönöz Téged?